

ΔΕΛΤΑΙΝΑ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ

ΤΟΥ κ. ΧΑΡΗ ΣΤΑΜ.

Η ΦΩΤΙΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

(ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ.—Η κ. Λιναρδή, χήρα αξιωματικού, ηγαίνει με τις δύο κόρες της, την Λίσα και τη Λίνα, στο Κάιρο για να πάρουν την κληρονομία που τους άφησε πεπαιστωμένος ένας αδελφός του άνδρος της. Έκει η δυο νέες κ' η μητέρα τους χωράρισαν το Βασίλειο του δικηγόρου τους, το Γιάργιο Βρανά, ο οποίος τους κάνει εξαιρετικές περιποιήσεις. Η Λίσα, ώμορφα ξανθή και φανταχτερή, έρωτεύεται με τον Γιάργιο. Τον αγαπά όμως κρυφά κ' η Λίνα, ώμορφα μελαγχολική και γλυκεριά. Μετά λίγον καιρό, ο Βρανάς έρχεται στην Άθινα για ν' ανοίξει δικηγोरικό γραφείο δικό του και να εγκαταστάθι δημοτικά, και φυσικά, βρίσκεται διαρκώς στο σπίτι της κ. Λιναρδή. Η Λίσα είναι εύστοχημένη. Η Λίνα όμως υποφέρει ορμικά κ' ένα απόγευμα, τέλος, ο ποιος της χειραίλει και έσπασε άκράτητος... Η Λίσα που λατρεύει την αδελφή της και ποθεί καταλαβει πως κ' ο Γιάργιος λατρεύει τη Λίνα, αποφασίζει να θυσιασά το αισθημά της για χάρι της και καλεί το Βρανά σπίτι. Μα ο Βρανάς δεν αγαπάει οσαδράς ούτε τη Λίσα, ούτε τη Λίνα. Τις ποθεί άπλάς. Είν' έρωτευμένος τρελλά με μία πεταχτή θεατρίνα, τη Φλόρα Μπριάντη, η οποία όμως τόν περιφρονεί, τον βρίσκει γελοίο κ' αγαπά έναν άεργο έπιπλοσά κ' μοκέρο, τόν Βάγιο, ο οποίος της παίρνει τις οικονομίες και την ευλοφροναίνει!... Η Λίσα κ' η Λίνα, άφού πέριναυ μάτια το Γιάργιο στο σπίτι, βγαίνουν τ' άπομειμερο περίπατο στο θέατρο. Ώρα ανατολόν το Λόρη Γαδών, καθηγήτ της άπαγγελίας στο Λυκείο των Έλληνιδων. Ο Λόρης είνε άφρας και συμπαθητάτος νέος, με νοιάζει έναν τρομερό φόβο για τις γυναίκες. Υπάρχει ένα τρομερό μυστήριό στή ζωή του. Είτε αγαπάει άλλοτε με πάθος μία πανέμορφη νέα, τη Στάσα, και την παντρεύτηκε. Μα δεν άργησε ν' ανακαλύθει πως τόν άπατούσε...

(Συνέχεια έκ του προηγούμενου)

Όταν συνήθε ο Λόρης, φαινόταν σαν μισοτέλλος.
 Ή σιωπούσ που τόν είχε χιτώσει, τούζε σαίλαρι το Λόγικό.
 Τώρα πια όλα τελειώσανε γι' αυτόν.
 Έδωσε τ' άστρο της εντύπιας του, τά όνειρά του μαράθηζαν, ή καρδιά του κατακοιματιώσανε...
 Δεν θέλει πια ούτε να την δει, ούτε να την άντιπαρύνι τη Στάσα. Αιτή που την άγαπούσε τόσο, αιτή που θαζώσανε στ' όνομά της, αιτή που θα της έδανε και της καρδιάς του τó αίμα, όλη του τη ζωή, τά πάντα, την γυναίκα αιτή την άγαρούση, την φρένα, τη σελήνη, την άνοιξη, δεν ήθελε πια ούτε να τη σκέπτεται.
 Αν είχε τη δύναμη, θα τη σκότωνε και θ' αυτοκτονούσε ύστερα...
 Μα όχι, δεν μπορούε, δεν θέλει...
 Άς ζήσει, άς χαρή, άς γλεντοκοιτησέ...
 Θα τιμωρήθι μονάχη της, θα την τιμωρήση σελήνά ο Θεός με μέρα...
 Όσο γι' αυτόν; Αιτός πια είνε χαμένος άνθρωπος.

Τι την θέλει τη ζωή, τι να την κάνει;
 Το ξέρει πώς θα σέρνεται σ'όλο του το βίο, πώς δεν θα παρηγορηθι ποτέ. Ή πληγή της καρδιάς του ποτέ δε θα κλείσει. Ή φρικτή ανάμνηση της σιωφούς του θα τόν κωνήρη παντού... Άντιό άντερα χροσά, άντιό έλπίδες, άντιό καίμενα νιάτα!... Πάει πια... Τώρα μονάχα ο θάνατος θα τόν λυτρώση μία μέρα άπ' τó τρομερό του μαρτύριο...

Κι' ενώ αιτός δερωτανε μερώνιχτα, άφησε τις δουλειές του, έλασε τόν ήπτο του, γυριές σαν τρελλός στους δρόμους, έκείνη δεν της κάρτε καρφι. Ίσως και να είνεγαριστηθήκε που τελειώσανε έτσι τα πράγματά...
 Ο Λόρης έστειλε και πήρε τά πράγματά του άπ' τó σπίτι, ένα φίλο του.

Πήρε ό,τι τού ήσαν απόλυτο άναγκαίο. Δεν ήθελε τίποτ' άλλο. Δεν ήθελε να βλέπη ό,τι τού θύναζε τη γυναίκα αιτή που τó σκότωσε για πάντα τη ζωή.

Η Στάσα τραβήχτηκε κ' έμεινε στούς δικούς της. Τόραξε δια στη ζήλια του Λόρη, κ' έκείνη την πιστεύσαν. Σε λίγους μήνες βγήκε κ' ή απόφαση του διαζυγίου...

Ο Λόρης είχε συνείδησι κάπως, μα δεν ήσαν πια ο πρώτος άνθρωπος. Αγορεύητος, βαθεία λυπημένος, γεμάτος μαύρη άπελπισία, είχε κατανησεί ο ίσμως του έαυτού του. Άκόμη είχε πάρει ένα άφάνταστο φόβο για τις γυναίκες. Δεν τις μισούσε ίσως. Άλλά τις φοβότανε, τις έτρεφε, άνατριχιάζε στην εμφάνισι

τους, έβγαζε μακριά τους, σαν τó κωνήρημένο κ' τρομαγμένο πουλί. Μάταια ζήτησαν οι δικοί του κ' οι φίλοι του να τόν παρηγορήσουν. Στάθηκε άδύνατο. Κι' άφού πέρισε άρκετός καιρός, άρχισε να κοινοδοουλεύη. Έτσι για να ξεγυλι, Μονάχη του ανακούφισι ήσαν πια τó διάβασμα. Και σιγά—σιγά τόν έπεισαν ν' άναλάβη τó μάθημα της άπαγγελίας στο Λυκείο των Έλληνιδων.

Ο Λόρης μισοδέχτηκε, μα μόλις είδε πώς έβλεπε να κίνη με κοπέλλες, θέλησε να φύγη, να φύγη... Τόν σιωφρατήσαν όμως, τόν σιωφούλεσαν, τόν θεμαπαραιζέσαν και επέμεινε.

Έτσι γνώρισε και τη Λίσα Λιναρδή. Ήταν μία από τις μαθήτρές του. Κι' αν και πορούσε τις γυναίκες, ή κοπέλλα αιτή με την άθωια καρδιά και την άπειρη κωλοσύνη, τού ήσαν σιωφάθες.

Μιλώντας μαζί της, έννοιωσε την παχυνήση του καρδιάς να ξεσιάνεται.

Τά γλυκά, άθωα μάτια της τόν παρηγορούσαν, τόν λυγούσαν την άγριεμάρα πούννοιασ μπρος στις γυναίκες...

Αιτός πούβλεπε θελικά κ' αλλιάς όραση, κ' έτρεφε όλοσομοζ και τού άνίδανε τó αίμα στο κεφάλι, δεν άνηθήκε μία μέρα να συνωδώνη τη Λίσα ός τó σπίτι της. Μα αυτό ήταν βίω... Ένοιωσε γι' αιτή μία άπλή φιλική σιωφάθεια και τίποτε άλλο.

Στην καρδιά του δεν μπορούσε πια να ζωνανθισι ο έρωτας.

Η Λίσα, άντιθέτος, τόν σιωφάθουσε πολύ περισσότερο από φίλιά. Θα τού χάριζε την καρδιά της, αν τó ήθελε ο Λόρης. Άρκετούσε ένα του βλέμμα, μία του λέξη.

Μα τη λέξει αιτή την έρωτιση δεν την έξιστούσε ποτέ ο Λόρης. Έτσι προνούσε ο καιρός, καιρός χαμένος για τη Λίσα. Ός πού ήθελε ή μέρα να φύγη με την αδελφή της και τη μαμά της για τó Κάιρο.

Έκει γνώρισε τó Γιάργιο Βρανά και τόν αγάπησε. Ο Βρανάς δεν ήταν σαν τó Λόρη. Ποητός και καπιάσος, κέρδιζε γρηγορά την καρδιά της ώμορφης Άθηνάσας...

Μολταταίνι, ή Λίσα δεν έβγαζε τó Λόρη. Και μόλις τόν είδε ξεκίνησε στην Καστέλλα, ή καρδιά της χιτώσε δυνατά...

—Δεν θα μάς ξεφυγέτε, τού είπε, άφού τόν σύστησε στη Λίνα. Θα κάμουμε μία γύρα μαζί και θα άνεδοίμε παρέα στην Άθινα. Έτσι;

—Όπως σας άρέσει, δεσποινίς.

—Ω, μωρ τó λέτε αυτό, σαν να σας πρωτεινο καμιά άγχαρία! Μα γιατί, έτι τέλους; Τόσο καζό σας κάνει ή συντροφιά μου;

—Η συντροφιά σας; Μωρ είνε πολν είνεγαριση, δεσποινίς. Ξέρετε άλλωστε καλά, πώς δεν είμαι καθόλου κοζιμάς.

—Τó ξέρω και δεν σας δικαιολογώ καθόλου, κάρτε Λόρη. Ένας νέος της ήμιάς σας, πορείει νάνια πού θερούς. Νά, πώς να σας τó πώ; Πορείει νάνη περισώτερη ζωή μέσα του. Με σιωφροίτε γι' αυτό που σας λέω, μα έτσι είνε...

Ο Λόρης κώνησε θλιβερά τó κεφάλι του, άναστένανε και είνε:

—Ναι, έχετε δίκιο, δεσποινίς Λίσα. Μα μην ξεγυάτε πώς τόν άνθρωπο τόν κωφραίνι ή καρδιά του. Κι' όταν ή καρδιά είνε άγάρητρα πληγωμένη...

Η Λίσα σιωφρανήθηκε. Δεν ήξερε τó παρήμερό άπ' την τραγωδία τού παρήμερόντος του. Η σκέψη της πήγε αλλού κ' ή καρδιά της πόνεσε. Νόμιζε πώς ο Λόρης ήταν έρωτευμένος. Έρωτευμένος τρελλά, χωρίς άνταπόδοσι. Κι' ά-

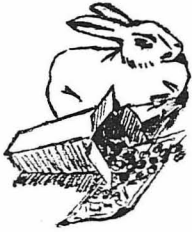

Τά γλυκά άθωα μάτια της τόν παρηγορούσαν...

ΔΑΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΚΑΡΛ ΕΒΑΛΔ

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΔΥΟ ΑΝΔΡΕΣ

Έδώ μιά μερικά χρόνια, σέ μιά παραδασσία πολιτεία τής Δανίας, σ' ένα σπίτι κάτω σ' άκρογιάλι, ζούσε μιά γυναίκα τόσο καλή και τόσο γνωστή, ώστε η γλετσισιάς της δέν εβρίσκαν τίποτε νά την κατηγορήσουν.

Ήταν παντρεμένη μ' ένα θαλασσινό, μ' ένα καρaboζήρη, πού έκανε ταξείδια μακρινά και πού τόν περισσότερο καιρό τόν περιέφερε στήν ξενιτιά.

Κάθε φορά πού ο καρaboζήρης γράφε, χαρές και πανηγύρια γίνονταν σπό σπίτι του. Κι' όταν πάλα ταξείδευε, από κάθε πολιτεία πού πήγαινε, έφτανε ταχυτά στή γυναίκα τόν φράσιμα, πού τά τρωσε ο μάγουρος τού καρaboζή και πού τής τά διάβαζε ο κληροός.

Ή γυναίκα τόν στό μεταίτιο μεγάλως μ' έπιμέλεια τα παιδιά της, ηρόνιζε γιά τό νακκοκόρι και κάλλιστους λατάδες σπό μικρό της περιβάλλ. Μιά κάμαρα πού είχε σπό σπιτάκια της και πού δέν τής εχρησιάζονταν τής ίδιας, τήν είχε νοικιάσει σ' έναν φαρά, γιά νά παίρνει κι' από κεί γάτι.

Ο φαράς αυτός δέν είχε ούτε γυναίκα ούτε παιδιά και τή βοηθούσε πρόδικα σεις δουλειές της. Κι' όταν αότη δέν είχε πώς άλλουίς, νά περάει τήν ώρα της, έπαιων τήν κάλτσα κι' έπλεξε ή τήν Άγια Γραφή και διάβαζε.

Έξωρα μιά μέρα, έφτασε σπό χωριό ένας θαλασσινός κι' είδοποισε τό μεγαλύτερο παιό της καρabόζισσας πώς τό καρabi του άντρός της βούλιαξε στά παράλια τής Ίστανίας και πώς δύο όσοι βοηθούσαν μέσα αντίγκαν στά βυθιά νερά.

Τόν είδα νά πίνεσαι μέ τά ίδια μου τά μάτια, ειπε ο θαλασσόλυκος έκείνος σπό γιο τής καρaboζήσας.

Ή φτωχή γυναίκα έλειπε άτελειωμένα σάν τούιασε αυτό, έζησε μάρια δάκρυα, υπολόδησε σελών καιρό, άλλα σ' όλο αυτό τό διάστημα ο φαράς, πού τόν είχε νοικιάσει, προσπαθούε νά τήν παρηγορήσει.

Ήταν όμοις άκόμα πολύ νέα, και γι' αυτό ή θλίψη της δέν άργησε νά περάσει. Μόλις τελείωσε ο καιρός τού πένθους, ή γυναίκα τού καρaboζήρη κατάλαβε πώς δέν μπορούσε νά μένει αιώνια χήρα κι' αποφάσισε νά ξαναπαντρευτή. Κι' επειδή ήταν γυναίκα όμορφη, γρη και γνωστή, επειδή είχε άκόμα και σπιτάκια στήν άκρογιάλια, και επειδή όλοι ήξεραν πόσο πιστή και καλή είχε σταθεί στόν πρώτο της άντρα, 'πτερ' από λίγον καιρό άρχισαν νά τής παρουσιάζονταν οι γαμπροί.

Ανάμεσα σ' αυτούς, πρώτος και καλύτερος ήταν φραζιά ο φαράς, ο όποιος ήξερε καλύτερα από κάθε άλλον τά χαρίσματα της και ο όποιος έκτός αυτού, είχε μεγάλη επιθυμία ν' άφήσει τή μικρή καιμορούδα, όπου έκανε και νά μεί στή μεγάλη.

Κι' επειδή ο φαράς είχε τό προνόμιο νά μένει πάντα σπό σπίτι και νά μιλάει μαζί της όποτε ήθελε, δέν θα σάς φανή παράξενο πώς ή χήρα τόν προτίμησε άπ' όλους τούς άλλους. Οι γάμοι τούς λοιπόν έφταναν μέ μεγάλη λαμπρότητα κι' οι δύο νεόνυμφοι ζούσαν πειά εύτυχισμένοι.

Ή καιμορούδα δέν ξανανοικιάστηκε, άφού δέν είχαν πειά ανάγκη από χωμάτια, μιά κι' ο φαράς κέρδιζε άρκετά. Με τόν καιρό ή χήρα

Όσα όμοις ήταν τού είπε μέ σιμπάνος :
— Έπισατε έρωτευμένοι, κόνιε Λόρη ;
— Έρωτευμένοι...
Ο Λόρης γέλασε πικρά, σαρωστικά.
— Έρωτευμένοι... ειπε πάλι, σφίγγοντας τά δόντια του. "Όχι, δεποικίς, δέν είμαι έρωτευμένος. Μιά φορά στή ζωή τού αγαπάει κανείς. Μιά και μόνη φορά. Μιά φορά αγαπάει μέ τά σωστά του, μ' όλα τού τά δυνάτια.Χαρά σ' εκείνους π' αγάπησαν κι' άνταγαπήθηκαν...
Αναστένειες και συνήσεις :
— Και άλλωπως σέ κείνους π' αγάπησαν και προδόθηκαν, κι' ελδαν τήν αγάπη τους νά κολιέται σεις λάσπες, νά γίνεται στάχτη...
(Άκολουθεί)

απόχτησε κι' άπ' αυτόν άλλα πέντε παιδιά και δέν εθιμοτανε πειά τόν πρώτο της άντρα, παρά όταν ήθελε νά ξελοκολήσει τόν άνταγαπιστάτη του.

Μιά μέρα όμως τόφρα ή τόχη κι' έκει, στά καλά καθούμενα, ένώ τό άντρώπινο έπρωγε ήσυχά-ήσυχά, έξωρα μπήκε ο πρώτος τής άντρας μέσ' στήν κάμαρα !

Ένώ ο φαράς κι' ή γυναίκα τόν τόν κούταζαν σαστισμένοι, έκείνος τούς διαηγήθηκε πώς δέν είχε πνιγεί, πώς τόν είχαν πιάσει σλάβοι οι άγριοι και πώς σπό διάστημα τόν πέτυχαν χρονών τόν τόν κρατούσαν κοντά τους, δέν είχε γνωρίσει ούτε μιά στιγμή καλή.

Ένώ μιλούσε κι' έλεγε μέ τί κόπο είχε πάθει με τά κώματα και πόσα βόσανα είχε τραβήξει σέ ξένους τόπους ως όταν νά γυρίσει στήν πατρίδα του, ή γυναίκα τόν αισθανότανε μέσα της μιά βαθιά ταρacha κι' δέν μπορούσε νά ξεκολλήσει τά μάτια της από πάνω του.

Γιά νά πείσει τήν αλήθεια, ο καρaboζήρης ήταν όμορφάνθρωπος : είχε μεγάλη ζωνιά μουστάνια και γίνια μάτια.

"Οί! αυτά τά ξανάβλεπε τώρα ή γυναίκα τόν και θεούταν άκόμα τί γλυκά πού κομμάτια μέσ' στήν άγκαλιά του.

Όταν λοιπόν ο καρaboζήρης τελείωσε τήν ιστορία του, ή γυναίκα παραμείρισε τό φά κι' έβγαλε κάτι κλάματα πού ήταν νά γαργέται κανενός ή καρδιά. "Επειτα τόν άγκαλιάσε και τού ειπε :

— Αγαπημένε της καρδιάς μου, έσύ είσαι ο αληθινός μου άντρας πιστός σπό θεό και σεις ανθρώπους, κι' όχι τούτος έδώ πού τόν πήρα μέ τό στανό, γιατί θαρρούσα πώς ήσουν πεθυμένος. "Αχ, τί σιγοφά πού μέ βρήκε !...

Σάν ή γυναίκα ειπε αυτά τά λόγια, σιπή απόθηκε μέσα στήν κάμαρα. "Αλλά ο φαράς ήταν άγαθος και τιμωός άνθρώπος και δέν μπορούσε νά πάθει σπό λαμό του τέτοια άδίκια. "Αφού λοιπόν έφυγε τό γιόλο τού και σκούπισε τό κοντάκι σπό μακία τού και τό ξανάβλεπε στή θέσι του, πάνω σπό κανονισμένο όφαι, σηκώθηκε κι' ειπε στόν καρaboζήρη :

— Καλά λεί αυτή. "Ήσουν ο πρώτος άντρας της κι' είναι ή γυναίκα σου.
"Επειτα πήρε τό σκούφο τού και ζήνησε νά φύγει. "Αλλά ή γυναίκα σαν θεούθηκε πόσο εντάφιστα πέρασε μαζί τού και κούταξε τά μακριά τού μαλλιά και τα καστανά τού μάτια, τόν άβούλαξε άπ' τά μαλλιά και τόν τράβηξε πίσω, φωναζόντας.
— Κάποτε έδώ, άπορέ! Πώς σου βαστά ή καρδιά νά μ' αφήσεις έμένα πού μ' όρκιστηκες ότι θα μου μείνεις γιά πάντα πιστός;
"Αλλά κι' ο πρώτος της άντρας δέν ήθελε τώρα νά φανή λιγότερο μεγαλόμυθος άπ' τόν άλλον. Γε' αυτά, άφού κάθησε κλάμηση ώρα και ξεκομμάτησε, σηκώθηκε άπάνω κι' ειπε :

— Έχει δικιο ή γυναίκα σου!... Με πέρασες γιά πεθυμένο και παντρευτήκατε. Κάνετε πούδ σωστά. Έγώ λοιπόν πρέπει νά πάω στή δουλειά μου γιά νά μη σάς έμποδίζω...
Και ζήνησε νά φύγει. "Αλλά ή γυναίκα έτρεξε πίσω τού και μέ φιλιά και μέ δάκρυα τόν ξανάφερε μέσα.

Κατάων άγκαλιάσε και τόν φαρά μέ τήν ίδια αγάπη και τόν έξόμωζισε νά μη φύγει.

Οι δύο άντρες στένονταν άκίνητοι και δέν μιλούσαν, ως όταν ή γυναίκα τους, από τήν πολλή της συγκίνηση, έπεσε κάτω λιποθυμισμένη.

Τήν έβαλαν άμέσως έπάνω σ' ένα κρεβάτι, φώναζαν τούς γειτόνους γιά νά τήν περιποιηθούν κι' έπειτα, μέ τούτο βγήκαν έξω κι' από τότε δέν ξαναφανότανε πειά ποτέ!...

ΟΙ ΤΙΤΑΟΙ ΤΟΥ ΣΟΥΛΤΑΝΟΥ

Ο Σουλτάνος της Τουρκίας είχε τούς έξης τίτλους : Άρχηγός τών Πιστών, Σουλτάνος τών Σουλτάνων, Βασιλείς τών Βασιλείων, Διανομέας τών... στεμμάτων. Σαύ τό Θεοί έπί της γής, Αιτωκράτου και Κύριος και Αδδέντης της Μαύρης και της Λευκής Θαλάσσης, της Αιγύπτου, της Μέκκας και της Ίερουσαλήμ.

—Τόν είδα μέ τά ίδια μου τά μάτια, ειπε ο θαλασσόλυκος.